

Nr 478.

Av herr **Hedlund** i Rådomb m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 76, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område under senare delen av produktionsåret 1950/51.

I propositionen nr 76 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna i propositionen angivna åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område under senare delen av produktionsåret 1950/51. Förslagen i propositionen grunda sig på den uppgörelse, som i december förra året träffades mellan å ena sidan jordbruksnämnden och å den andra företrädare för Sveriges lantbruksförbund och Riksförbundet Landsbygdens folk angående de prisreglerande åtgärderna på jordbrukets område från och med den 1 januari till innevarande produktionsårs slut den 31 augusti, vilken uppgörelse sedan godkänts av Kungl. Maj:t.

Emellertid har, sedan överenskommelsen träffades, jordbruksnämnden fattat beslut om prisregleringar, som i vissa fall icke alls och i andra blott delvis voro förutsedda, då överenskommelsen träffades. Sålunda har nämnden under februari månad beslutat prishöjningar på fodermedel, varigenom priset på majs har ökats med 2 kr. per deciton, priset på kli med 3 kr. och priset på oljekraftfoderblandningar med 5 kr. per deciton. Vidare har nämnden beslutat, att vid export av ägg skall utgå en exportutjämningsavgift med 30 öre per kg. Även priserna på konstgödsel ha höjts.

Genom dessa beslut av jordbruksnämnden ha jordbrukarna åsamkats förluster, som de uppenbarligen måste kompenseras för. Förhandlingar härom böra ofördröjligen upptagas.

Genom 1947 års riksdagsbeslut angående de framtida riktlinjerna för jordbrukspolitiken bekräftades de löften riksdagen tidigare givit, att jordbruket skulle erhålla ekonomisk likställighet med andra jämförbara näringar. Detta löfte har emellertid ännu icke uppfyllts, och genom den pris- och löneutveckling, som ägt rum under de senaste månaderna, har inkomstklyftan mellan jordbruket och andra näringar ånyo vidgats. Snara åtgärder för att utjämna klyftan äro därför nödvändiga. Därvid måste emellertid uppmärksammas, att jordbrukets produktionsvolym f.n. är så stor, att för vissa produktslag svårighet uppstått att vinna avsättning till skäliga priser. Utifrån detta läge måste alltså bedömas hur den utlovade likställigheten skall nås. Det kan tänkas, att bättre möjligheter för export av produkterna kunna vinnas eller ock att importen av exempelvis margarinråvaror måste begränsas. Men det kan också hända, att en begränsning av jordbruksproduktionen till att avse endast det egna landets behov av alla

varor är nödvändig. Anses det f. n. ur samhällets synpunkt vara önskvärt med en produktionsvolym, som överstiger den som innefattas i 1947 års riktlinjer för jordbrukspolitiken, måste naturligtvis statsmakterna i fråga om avsättningen ta konsekvenserna av detta önskemål. I motsatt fall ankommer det på jordbrukarna att skyndsamt anpassa produktionen till den volym, som dessa riktlinjer angiva. Om samtliga dessa förhållanden bör en utredning omedelbart vidtagas.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 76 måtte

dels uttala, att förhandlingar omedelbart böra upptagas i syfte att kompensera jordbrukare för de förluster som tillskyndats dem genom sådana höjningar av priset på fodermedel och konstgödsel, som icke förutsattes vid jordbruksuppgörelsen i december 1950, och genom den icke heller förutsatta men likväl sedermera införda exportavgiften å ägg,

dels ock besluta hemställa till Kungl. Maj:t om skyndsamt utredning i syfte att klarlägga vilka åtgärder som i nuvarande produktionsläge inom jordbruket äro erforderliga för att snarast utfylla klyftan mellan inkomsterna för jordbrukarna och jämförbara yrkesgrupper.

Stockholm den 14 mars 1951.

Gunnar Hedlund.

Axel Rubbestad.

J. W. Pettersson
i Norregård.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.

Ivar Johansson
i Mysinge.

Anders Pettersson
i Dahl.

J. Onsjö.